

L E G E

cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 78–81, art. 199), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 7 alineatul (3) litera c), cuvintele „firmă de audit” se substituie cu cuvintele „societate de audit”.

2. La articolul 9 alineatul (1), după textul „indicate la art. 17” se introduce textul „alin. (3)”.

3. La articolul 10, alineatul (1) se completează cu litera m) cu următorul cuprins:

„m) au fost comise încălcări ale prevederilor legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.”

4. Articolul 15:

alineatul (1):

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) nicio persoană nu poate primi acțiuni ale băncii ca aport la capitalul său social;”

alineatul se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) nicio persoană, individual sau concertat, nu poate să achiziționeze ori să subscrie acțiuni ale băncii, emise în conformitate cu prevederile art. 15⁶ alin. (3).”

la alineatul (2), după cuvintele „din data achiziției realizate cu încălcarea prevederilor alin. (1).” se introduce textul: „Acțiunile al căror exercițiu al dreptului de vot este suspendat nu se vor lua în considerare la adoptarea hotărârilor privind chestiunile incluse pe ordinea de zi a adunării generale a acționarilor, precum și nu se vor lua în calcul la stabilirea rezultatelor votării, respectiv, nu vor fi cuprinse în voturile reprezentate la adunare.”

5. La articolul 15¹ alineatul (1), după cuvintele „comisiei de cenzori” se introduc cuvintele „, al dreptului de a primi dividende”.

6. Articolul 15²:

la alineatul (1¹), textul „art. 15 alin. (1) lit. b) și c)” se substituie cu textul „art. 15 alin. (1) lit. b), c) și d)”;

alineatul (7) se completează în final cu textul: „Banca Națională poate refuza eliberarea permisiunii prealabile pînă la începerea evaluării, dacă dispune de documente, informații ce atestă necorespunderea achizitorului potențial cel puțin unuia dintre criteriile stabilite la art. 15³.”

7. La articolul 15³, alineatul (3) se completează în final cu cuvintele „și/sau conțin date eronate”.

8. Articolul 15⁶:

la alineatul (1), textul „în cazul în care Banca Națională retrage permisiunea prealabilă deținătorilor de cotă substanțială în capitalul social al băncii care dețin cumulativ mai mult de 50% în capitalul social al băncii” se substituie cu textul „în cazul în care Banca Națională retrage permisiunea prealabilă deținătorilor de cotă substanțială în capitalul social al băncii care dețin cumulativ mai mult de 50% din capitalul social al băncii și/sau în cazul în care Banca Națională constată acțiunea concertată a acționarilor care dețin o cotă substanțială mai mare de 50% din capitalul social al băncii fără permisiunea prealabilă scrisă a Băncii Naționale”;

la alineatul (3), textele „Legii nr. 199-XIV din 18 noiembrie 1998 cu privire la piața valorilor mobiliare” și „Legii cu privire la piața valorilor mobiliare” se substituie cu cuvintele „legislației privind piața de capital”, iar cuvintele „la bursa de valori” se substituie cu textul „pe piață reglementată și/sau prin sistemul multilateral de tranzacționare”;

la alineatul (4), textul „alin. (1)” se substituie cu textul „art. 15 alin. (2) și alin. (1) al prezentului articol”, iar în final se completează cu cuvintele „și în alte bănci”.

9. Articolul 17:

la alineatul (3), cuvintele „și de pe regulamentele băncii” se exclud;

articolul se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Băncile prezintă Băncii Naționale statutul și regulamentele lor interne în format electronic, conform cerințelor stabilite de Banca Națională. În cazul operării de modificări în statutul băncii înregistrate la Camera Înregistrării de Stat și/sau în regulamentele băncii, actele indicate se prezintă cu modificările efectuate, încorporate, în format electronic.”

10. La articolul 18 alineatul (1), după cuvintele „elaborează și asigură aplicarea politicii băncii” se introduce textul „, precum și asigură o structură organizatorică adecvată și transparentă a băncii”.

11. Articolul 19 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Pentru confirmarea de Banca Națională a persoanelor alese sau numite în funcția de administrator în calitate de membru al consiliului, banca trebuie să înainteze cererea cu setul de documente, conform actelor normative în vigoare, în termen de cel mult 60 de zile lucrătoare de la alegerea sau numirea acestora, cu posibilitatea prelungirii de către Banca Națională a termenului dat cu 30 de zile în cazul existenței condițiilor obiective, care nu depind de persoana aleasă sau numită în funcția de administrator. În caz contrar, componența consiliului se consideră a fi redusă cu persoanele documentele cărora nu au fost prezentate la Banca Națională în termenul indicat.”

12. Articolul 21:

alineatul unic devine alineatul (1);

articolul se completează cu alineatele (2) și (3) cu următorul cuprins:

„(2) Retragerea de către Banca Națională a confirmării acordate administratorilor băncii conduce la încetarea contractului de muncă încheiat între acesta și bancă, fără plata salariului suplimentar și altor plăți de stimulare și compensare.

(3) Persoanele cărora le-a fost retrasă confirmarea Băncii Naționale sau a unei alte autorități de supraveghere din funcția de administrator nu sînt în drept să exercite orice funcții în cadrul sectorului financiar bancar și nebancar din Republica Moldova în decurs de 10 ani din data retragerii confirmării.”

13. Articolul 25 va avea următorul cuprins:

„Articolul 25. Cerințe de prudență

(1) Administrarea instituțiilor financiare și operațiunile acestora se vor efectua în strictă conformitate cu cadrul de administrare a activității, cu prevederile prezentei legi și cu ale actelor normative emise de Banca Națională.

(2) Instituțiile financiare sunt responsabile pentru menținerea în permanență a cadrului de administrare a activității care este o componentă esențială a guvernării corporative, concentrată pe structura internă și pe organizarea instituției financiare și care include, cel puțin, următoarele aspecte:

- a) structura organizatorică și organizarea activității;
- b) organele de conducere ale băncii, inclusiv atribuțiile și responsabilitățile acestora, componența și funcționarea lor, cadrul general de desfășurare a activității;
- c) politica de numire a administratorilor;
- d) administrarea riscurilor și organizarea funcțiilor interne de conformitate, de audit intern și de administrare a riscurilor;
- e) mecanismul controlului intern;
- f) testările la stres (tehnici de gestionare a riscurilor);
- g) sistemele informaționale și continuitatea activității;
- h) politica de remunerare.

(3) Instituțiile financiare vor menține în permanență resurse lichide suficiente, un nivel adecvat al capitalului reglementat pentru acoperirea riscurilor la care este expusă instituția și vor asigura diversificarea activelor în scopul minimalizării riscurilor.”

14. Articolul 28:

la alineatul (2), litera i) va avea următorul cuprins:

„i) cadrul de administrare a activității;”

la alineatul (7), în partea introductivă, textul „sau în calitate de beneficiar efectiv” se exclude;

la alineatul (8), în partea introductivă, textul „ , cu excepția băncilor” se exclude.

15. La articolul 29 alineatul (1) litera b), textul „Legii cu privire la piața valorilor mobiliare” se substituie cu cuvintele „legislației privind piața de capital”.

16. La articolul 30, alineatul (1) se completează în final cu textul „ , precum și va publica pe pagina web regulamentele sale care nu prezintă secret comercial sau alt secret protejat prin lege.”

17. Articolul 34:

la alineatul (1):

în partea introductivă, cuvintele „firmă de audit” se substituie cu cuvintele „societate de audit”;

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) emite raportul auditorului”;

litera d) se completează în final cu textul „și/sau poate afecta capacitatea băncii de a funcționa în continuare”;

alineatul se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) să informeze Banca Națională despre acțiunile și/sau despre faptele ce pot duce la refuzul societății de audit de a-și exprima opinia sau la exprimarea unei opinii cu rezerve asupra situației financiare.”

articolul se completează cu alineatele (3)–(7) cu următorul cuprins:

„(3) Banca Națională poate stabili prin acte normative desfășurarea activității de audit în cadrul băncilor în scop de supraveghere.

(4) La solicitarea Băncii Naționale, societatea de audit este obligată să furnizeze orice detalii, clarificări, explicații legate de activitatea băncii auditate.

(5) Obligațiile prevăzute la alin. (1) lit. d) și alin. (4) revin societății de audit și în situația în care aceasta exercită sarcini specifice într-o entitate care se află într-o relație de control cu banca.

(6) Îndeplinirea cu bună-credință de către societatea de audit a obligației de a informa Banca Națională conform alin. (1) lit. d) și e), alin. (4) și (5) nu constituie încălcare a obligației de respectare a confidențialității informației referitoare la activitatea entității auditate, care revine societății de audit potrivit legislației sau clauzelor contractuale, și nu poate atrage răspunderea de orice natură a acesteia.

(7) Banca Națională își poate retrage acceptul acordat unei societăți de audit în cazul în care aceasta nu mai îndeplinește condițiile în care a fost acceptată și/sau nu respectă prevederile prezentului articol și ale actelor normative emise în aplicarea acestuia.”

18. La articolul 35:

în denumirea articolului, textul „avizului auditului extern” se substituie cu textul „raportului auditorului emis de către societatea de audit”;

în textul articolului, cuvintele „avizul auditului extern” se substituie cu cuvintele „raportul auditorului emis de către societatea de audit”.

19. La articolul 37⁴, alineatul (2) se completează cu literele h) și i) cu următorul cuprins:

„h) cota substanțială în capitalul băncii dobândită sau majorată în baza actului juridic declarat nul prin hotărâre judecătorească irevocabilă reprezintă 50% și mai mult din capitalul social al acesteia;

i) Banca Națională retrage permisiunea prealabilă deținătorilor de cotă substanțială în capitalul social al băncii care dețin cumulativ mai mult de 50% din capitalul social al băncii și/sau Banca Națională constată acțiunea concertată a acționarilor care dețin o cotă substanțială mai mare de 50% din capitalul social al băncii fără permisiunea prealabilă scrisă a Băncii Naționale.”

20. La articolul 37⁶ alineatul (8), cuvintele „depozitar central de valori mobiliare” se substituie cu cuvintele „depozitar central”.

21. La articolul 37¹⁰ alineatul (9), cuvintele „legislației privind piața valorilor mobiliare” se substituie cu cuvintele „legislației privind piața de capital”.

22. La articolul 38 alineatul (1), litera d) va avea următorul cuprins:

„d) aplică și percepe incontestabil amendă băncii (instituției financiare) până la 5% din capitalul băncii (instituției financiare) și/sau deținătorilor direcți și indirecti de cote de participare în capitalul social al băncii până la 100% din mărimea cotei de participare în capitalul social al băncii calculată la valoarea

nominală și/sau administratorilor în mărime de la 1 la 100 de salarii medii ale administratorului sancționat, pentru ultimele 12 luni, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție), inclusiv pentru neîndeplinirea deciziei de sistare a tranzacției emise de organul investit cu atribuții de prevenire și de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului;”.

23. La articolul 38¹ alineatul (7), textul „3 ani” se substituie cu textul „5 ani”, iar cuvintele „cel mult un an” – cu textul „cel mult 2 ani”.

24. La articolul 38⁴ alineatul (1¹), cuvintele „depozitar central de valori mobiliare” se substituie cu cuvintele „depozitar central”.

25. Capitolul VI¹ se completează cu articolul 38¹⁵ cu următorul cuprins:

„Articolul 38¹⁵. Răspunderea pentru intrarea în insolvabilitate a băncii

(1) Dacă în procesul de lichidare a băncii sînt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvabilitate a băncii, la cererea Băncii Naționale, a lichidatorului băncii, a oricărui creditor ori acționar al băncii, instanța de judecată poate dispune ca o parte sau toate datoriile băncii insolvabile să fie suportate de către administratorii băncii, astfel cum sînt definiți la art. 3, care au deținut funcțiile respective în cei 3 ani anteriori inițierii procesului de lichidare a băncii, precum și de orice altă persoană care a contribuit la intrarea băncii în stare de insolvabilitate prin cel puțin una dintre următoarele fapte:

- a) folosirea bunurilor sau a creditelor băncii în interes personal;
- b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea băncii;
- c) majorarea fictivă a pasivelor băncii și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activele băncii;
- d) procurarea de fonduri pentru bancă la prețuri exagerate;
- e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și a ștampilei;
- f) dispunerea continuării unei activități a băncii care o duce în mod vădit la incapacitate de plată;
- g) dispunerea, în luna precedentă încetării plății obligațiilor pecuniare, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori;
- h) neîndeplinirea obligației de înștiințare a Băncii Naționale conform art. 38 alin. (3¹);
- i) acordarea creditelor cu încălcarea cerințelor prudențiale stabilite de actele normative în vigoare, precum și cu nerespectarea normelor interne în vigoare;
- j) întocmirea situațiilor financiare, a altor situații contabile ori rapoarte cu încălcarea prevederilor actelor normative;

k) în cadrul acțiunilor interne de verificare, prin încălcarea atribuțiilor de serviciu, nu au identificat și nu au sesizat faptele care au condus la fraude și la gestiune defectuoasă a patrimoniului băncii;

l) orice altă faptă săvârșită cu intenție care a contribuit la intrarea băncii în stare de insolvabilitate.

(2) Aplicarea prevederilor alin. (1) nu exclude aplicarea față de persoanele prevăzute la alin. (1) a unor sancțiuni contravenționale sau pedepse penale pentru fapte ce constituie contravenții sau infracțiuni. În acest sens, lichidatorul băncii va transmite toate documentele organelor procuraturii pentru a fi examinate privind existența motivelor (faptelor) ce ar putea angaja urmărirea penală a persoanei respective.

(3) În caz de pluralitate a subiecților, răspunderea persoanelor prevăzute la alin. (1) este solidară, cu condiția ca apariția stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care aceștia și-au exercitat mandatul ori au deținut funcții ce ar fi putut cauza insolvabilitatea băncii. Persoanele în cauză pot obiecta față de răspunderea solidară dacă, în organele colegiale de conducere ale băncii, s-au opus actelor ori faptelor care au cauzat insolvabilitatea sau dacă au lipsit de la luarea deciziilor care au cauzat insolvabilitatea și au făcut să se consemneze, ulterior luării deciziei, opoziția lor față de aceste decizii.

(4) Măsura prevăzută la alin. (1) se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvabilitate, dar nu mai devreme de 2 ani de la data emiterii hotărârii de inițiere a procesului de lichidare a băncii.

(5) În toate cazurile, asupra cererii prevăzute la alin. (1), instanța de judecată se pronunță prin hotărâre, care poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

(6) Odată cu cererea formulată conform alin. (1), persoana care o depune poate cere instanței de judecată să instituie măsuri asigurătorii asupra bunurilor din patrimoniul persoanelor urmărite conform alin. (1)–(3). Cererea de instituire a măsurilor asigurătorii poate fi înaintată și după depunerea cererii prevăzute la alin. (1).

(7) Sumele încasate potrivit dispozițiilor alin. (1) vor intra în masa debitoare a băncii și vor fi destinate acoperirii pasivului acesteia.

(8) Executarea silită împotriva persoanelor prevăzute la alin. (1) o efectuează executorul judecătoresc conform Codului de executare.”

26. Articolele 38¹⁵ și 38¹⁶ devin articolele 38¹⁶ și, respectiv, 38¹⁷.

Art. II. – Legea nr. 220-XVI din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 184–187, art. 711), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 25¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 25¹. Particularitățile radierii din Registrul de stat a băncilor în proces de lichidare silită

(1) Prin derogare de la prevederile art. 24 alin. (1), (1¹), (3) și ale art. 25 alin. (1), (4), (5), radierea din Registrul de stat a băncii în proces de lichidare silită se efectuează în baza următoarelor documente:

- a) cererea de radiere, conform modelului aprobat de organul înregistrării de stat, depusă de lichidatorul băncii;
- b) hotărârea Băncii Naționale a Moldovei cu privire la aprobarea dării de seamă privind lichidarea băncii;
- c) bilanțul de lichidare a băncii.

(2) În cazul în care, după radierea băncii din Registrul de stat, la organul înregistrării de stat a parvenit hotărârea Băncii Naționale a Moldovei privind redeschiderea procesului de lichidare silită a băncii, emisă în condițiile art. 38¹⁴ alin. (1) din Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995, organul înregistrării de stat adoptă, din oficiu, decizia de restabilire a datelor din Registrul de stat potrivit situației de pînă la radiere. În cazul în care Banca Națională a Moldovei desemnează un nou lichidator, în Registrul de stat se vor înscrie datele lichidatorului desemnat.

(3) Radierea din Registrul de stat a băncii în privința căreia a fost redeschis procesul de lichidare silită se efectuează în baza documentelor prevăzute la alin. (1).”

Art. III. – Articolul 40 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225-XV din 30 mai 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 130–134, art. 415), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) Cererea privind recuperarea prejudiciilor aduse unei bănci insolvable împotriva administratorului băncii și persoanei căreia îi este imputabilă apariția stării de insolvabilitate sau de dificultate majoră a băncii, în temeiul art. 38¹⁵ al Legii instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995, se depune în instanța de judecată de la sediul băncii insolvable.”

Art. IV. – Băncile pentru care termenul procesului de lichidare silită a fost prelungit în condițiile art. 38¹ alin. (7) din Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995 și al căror proces de lichidare silită nu a fost încheiat la data intrării în vigoare a prezentei legi urmează a fi lichidate până la 31 decembrie 2016. Acest termen poate fi prelungit de către Banca Națională a Moldovei cu un an în baza demersului argumentat al lichidatorului băncii.

Art. V. – Banca Națională a Moldovei, în termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) va elabora și va adopta actele normative necesare punerii în aplicare a prevederilor art. I din prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile art. I din prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ANDRIAN CANDU

**Chișinău, 22 iulie 2016.
Nr. 182.**